

Groningen, 17 juni 2024

Aan de voorzitter van het College van Gedeputeerde Staten

Geachte voorzitter,

In het Dagblad van het Noorden was op 21 mei jl. te lezen dat uitbreiding van defensie activiteiten in de Marnewaard bespreekbaar is. Tevens werd het bericht gelanceerd in diezelfde krant dat vliegveld Eelde in beeld is bij defensie als nieuwe basis voor de F35. D66 en BBB begrijpen dat er omwille van de veiligheid binnen Europa een uitbreiding van oefenterreinen wordt gezocht door defensie. Wel hebben wij enkele vragen bij deze berichten.

Vele miljoenen zijn geïnvesteerd in dit mooie gebied en met redenen. Voor D66 en BBB zijn investeringen in het gebied erg belangrijk, zowel voor werkgelegenheid als de (vrijtijds)economie, maar natuur, landbouw en leefbaarheid net zozeer. Desondanks snappen D66 en BBB dat je in tijden van oorlog op het Europees continent concessies moet doen. Activiteiten in het Waddengebied moeten wat D66 en BBB betreft een goede balans hebben zodat de leefbaarheid in Groningen niet onder druk komt te staan.

Vandaar dat wij een aantal vragen hebben aan het College:

1. De D66-fractie hecht zeer veel waarde aan de Agenda voor de Wadden en de Werelderfgoedstatus van UNESCO die ons Waddengebied heeft. De zienswijzen van natuurorganisaties zoals Waddenvereniging en Natura 2000 liegen er niet om; het Waddengebied loopt achter op het vasthouden aan de Agenda voor de Wadden. De status Werelderfgoed staat nu al onder druk en verdere verstoring zal het evenwicht nog meer in gevaar brengen. Hoe kijkt het College naar deze zienswijze? En op welke wijze spant het College zich in om verstoring van het evenwicht tegen te gaan?
2. BBB is voor bestaand gebruik in dit Natura 2000-gebied. Deelt het College deze mening? Valt deze uitbreiding ook onder bestaand gebruik of is hier sprake van een nieuwe activiteit en in hoeverre hebben deze plannen effect op de economie en ecologie van het gebied?
3. De leefbaarheid van omwonenden in zowel het Hogeland als Eemsdelta, maar ook de bewoners van de Waddeneilanden, kan in het geding komen. Er zijn signalen dat deze omwonenden niet gehoord worden. Zo is er volgens hen geen aandacht voor de reeds bestaande overlast vanuit defensie, waardoor een eventuele toename van activiteiten vanuit defensie niet naar rato ingeschat wordt. Is het College bekend met overlast m.b.t. defensie activiteiten? Op welke wijze kijkt het College naar een toename van geluidsoverlast voor het gebied?
4. Defensie zou, in onze ogen, aangrenzende bewoners van het Marnewaard-gebied tijdig op de hoogte moeten stellen van oefeningen. Onze luchtmacht doet dit vaak keurig, de landmacht doet dit helaas niet op vaste basis. Zeker indien er wellicht een uitbreiding plaats gaat vinden van defensie activiteiten in onze provincie, vragen D66 en BBB zich af op welke wijze het College zich inzet dat de inwoners van Groningen goed worden ingelicht over activiteiten die overlast kunnen veroorzaken. Zijn er reguliere overleggen met het ministerie van Defensie waar knelpunten zoals deze besproken worden? Hoe kijkt het College naar deze problematiek?

5. De afgelopen jaren is veel geïnvesteerd rond de Waddenzee, onder andere in toerisme en recreatie; mede door Provinciale gelden wordt nu gebouwd aan het Werelderfgoedcentrum Waddenzee. Maar ook eerdere projecten gerealiseerd vanuit de vrijetijdseconomie rond het Lauwersmeergebied lopen een risico zoals Kiek over Diek, Rondje Lauwersmeer en Dark Sky Park. D66 en BBB denken dat uitbreiding van defensie deels haaks zal staan op het bevorderen van toerisme en recreatie in het gebied. Hoe ziet het College dit?

6. Onlangs hebben wij een flinke investering gedaan in Groningen Airport Eelde om het vliegveld open te kunnen houden. Wat D66 en BBB betreft kan én mag het niet zo zijn dat de Groningers voor deze investering de grootste geluidsbelasting ervoor terug gaan krijgen. In de toekomst plannen van GAE ligt een stevige duurzaamheidsagenda met juist inzet op duurzaam vliegen en een vermindering van de geluidsoverlast. Hoe kijkt het College naar de mogelijkheid van straaljagers op GAE juist in combinatie met de plannen die nu vanuit GAE voorliggen? En wat zijn de acties geweest vanuit het College richting het ministerie om haar mening kenbaar te maken?

7. Vanzelfsprekend erkennen D66 en BBB ook dat uitbreiding van defensie activiteiten een provincie ook kansen biedt. Militairen bieden voor omliggende dorpen omzet in onder andere winkels, eetgelegenheden en cafés. Dit geeft een economische impuls voor deze regio. Wat is de mening van het College m.b.t. deze kans? En ziet het College wellicht meer kansen voor de regio? Hoe kijkt het College naar een actieve rol om te zorgen dat er meer militairen op de kazerne zelf gestationeerd worden? Wat D66 en BBB betreft kan het niet de bedoeling zijn dat wij alleen de lasten ontvangen van een eventuele uitbreiding.

8. Zoals de BBB met haar coalitiepartners heeft laten opschrijven in het hoofdlijnenakkoord: Groningen is en blijft een landbouwprovincie. Bij uitbreiding van het Marnewaard-oefenterrein is landbouwgrond al snel in beeld. Daarom vraagt BBB zich ook af: Op welke wijze zet het College zich in om richting het Rijk aan te geven dat we niet onze meest vruchtbare landbouwgrond gaan gebruiken voor uitbreiding van het terrein?

9. Wij hebben geen zienswijze van de provincie gezien in deze, klopt dit? Zo nee, waarom heeft de provincie geen zienswijze ingediend? Zo ja, kunnen wij deze zienswijze ook inzien?

Zoals u leest, zijn wij heel benieuwd naar hoe het College kijkt naar al deze potentiële uitbreidingen met alle nadelen, maar ook potentiële bijkomende voordelen die een uitbreiding van defensie activiteiten heeft voor de provincie Groningen.

Vriendelijke groet,

Paula Benjamins-van Oudheusden, D66
Erik Smelt, BBB